

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 27, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 190

Bivši četniki bodo nadomestili Andersove Poljake

RIM, 22. septembra. — ONA poroča, da so v teku priprave za razpustitev četniških taborišč v Eboli blizu Napolja. Nekatere četniške jedinice bodo poslane v severno Italijo, da tam nadomestijo vojaštvo poljskega generala Andersa, ki je prej vršilo službo stražarja angleških instalacij.

V taborišču Eboli je okrog 11.000 bivših četnikov in član britanske inteligentne službe na glavnem stanju angleške komande je dejal, da je verjetno, da bodo četniki razpodeljeni po raznih predelih, kjer bodo služili kot vojaške straže, vendar je pripomnil, da s tem ni rešeno, da bodo vsi porabljeni v te svrhe.

Jugoslovani so že dolgo dolžili Angleže in Amerikance, da uporabljajo v službene svrhe bivše četniške elemente, ki so se podali istočasno, ko je padla Nemčija ter so tudi bili pod nemško komando in so se aktualno borili proti zavezniškim. Kot taki niso upravičeni do pomoči UNRRA-e, niti ne bi smeli služiti v zavezniških armadah v kakršni koli kapaciteti.

Poročevalec O.N.A.-e pravi, da se širijo med četniki, ki strahujejo britske instalacije, govore o "mobilizaciji" njihovih sil. Neki kraljevaški častnik je povedal poročevalcu, da je bilo četnikom v Eboli pred kratkim povedano, da bodo poslani na sever, "kjer imajo dobiti orožje, da nadomestijo Andersov vojak 2. zbor pod britansko komando.

UNRRA pa medtem prejema čezdalej več poročil iz taborišč, da se pod oblastjo jugoslovanskih kraljevaških častnikov, kateri ustrahujejo one begunce in ubežnike, ki bi se radi vrnili v domovino, ker se niso pritožili prej, pregledali v nobenem posebnem pogledu, ampak so nasledili panično, ki ko je odzvonilo domobranem in četnikom ter ustašem, ki so morali bežati pred zmagovalno partizansko vojsko.

Oproščen krivde ubojstva

Calvin R. Reichenbach, star 28 let, 1092 E. 148 St., veteran, ki je v avtomobilu zadel in ubil John Drobniča, starega 53 let, 1083 E. 67 St., dne 9. februarja, ko je slednji stopil s počestne na St. Clair Ave. in E. 68 St., je bil v sredo na okrajni sodnji od porote oproščen krivde ubojstva. Reichenbach je na sodnji priznal, da je pred nesrečo spil par kozarčkov žganja in par vrčkov piva, a je zanikal, da je bil pijan.

Stavka v tovarni za izdelovanje peči

V sredo jutraj se je pričela stavka 400 delavcev pri Cleveland Co-operative Stove Co., 2323 E. 67 St. Delavci so oropano organizirani v United Furniture Workers C.I.O. uniji in zahtevajo povišanje plač. Pogajanja med družbo in delavci so se že delj časa vršila, zadnji čas pa so obstala na mrtvi točki, čemur posledica je sedaj stavka.

VESELICA V SDD

V Slov. del. domu na Waterloo Rd. se bo v nedeljo večer vršila plesna veselica, ki jo prireja odbor za vojake v tamošnji okolici. Vadenalov orkester bo igral vesele in poskočne polke in valčke, pripravljali odbor bo pa skrbel za prvovrstno zabavo za vse.

Ozadje razvoja, ki je dovedel do odstopa tajnika Wallace-a

(Za O. N. A. napisal SELDEN MENEFFEE)

Zdaj ko je Henry Wallace odstopil, je mogoče razkriti nekatere podrobnosti o nastanku in o začetkih njegovega spora z zunanjim ministrstvom. Večkrat se mi je v teku zadnjih treh mesecev pripetilo, da sem naletel na znamenja, ki so osvetljevala obstoječi nesporazum in oznanjala prihajajoči spor.

Začetkom meseca julija — to je v času, ko se je g. Wallace pripravil, da napiše svoje pismo predsedniku Trumanu — sem prebil več kot eno uro v razgovoru z njim radi neke razprave o naši gospodarski zunanji politiki.

Wallace bi bil glasoval proti britskemu posojilu

Ze takrat mi je izrazil svoje pomisleke radi tega, ker se tako tesno držimo angleških smernic. Posebno ga je vznemirilo dejstvo, da smo dovolili Angležem, da pošljejo v koš poročilo komisije za Palestino in prepovedo priseliti 100.000 novih židovskih priseljencev. Dejal je, da bi mu bilo nemogoče glasovati za angleško posojilo, ako bi se bil nahajal v kongresu.

Toda g. Wallace je potem navzlic vsem tem svojim pomislekom podprl posojilo Angliji. Njegovo naziranje je bilo takrat, da bi bilo potrebno ugoditi posojilo Angliji obenem pa začetni proučevati posojilo Sovjetski uniji, ki je bila prosila za 1.000 milijonov dolarjev. Vendar pa se je uklonil razlogu, katerega je predložilo zunanje ministrstvo, namreč, da bi angleško posojilo v tem slučaju mnogo težje dobilo svoje odobrenje v kongresu.

Naslednji mesec se je pojavil spor v zadevi predloga za svetovni načrt za pridelovanje in razdelovanje žita. Tudi tu je bilo zunanje ministrstvo v ostrem nasprotju s g. Wallace-om, ki (Nadaljevanje z 2. strani)

Miha Krek na čelu gibanju za obrambo škofa Stepinaca

RIM, Italija. — Široko zasnovano gibanje v obrambo zagrebskega nadškofa Alojzija Stepinaca, ki je bil pred kratkim aretiran, je v teku ter ima podporo Vatikana in posebno pa še ubežnih katoliških elementov iz Jugoslavije.

Dr. Miha Krek, bivši jugoslovanski kraljevi minister in sedanjí vodja ubežnih katolikov iz Slovenije ter protisovjetskih elementov v Italiji sploh, je povedal poročevalcu novinarske službe O.N.A., da upa na skorajšnje razgovore s poljskimi zastopniki gen. Andersa, kateri ima tudi svoje protipoljsko gibanje v Italiji. Iz teh razgovorov se ima izčistiti načrt za akcijo in obrambo nadškofa Stepinaca.

Miha Krek je izjavil ameriškemu dopisniku, da je Tito napovedal boj Vatikanu, toda jugoslovanski katoličani, je dejal, bodo storili vse kar je v njih moči, da pridobijo ves katoliški svet za obrambo nadškofa Stepinaca.

Krek, ki načeljuje tudi gibanju "Intermare", katerega obstoja iz srednjeevropskih protiruskih ubežnikov, je rekel, da je podpora od strani Vatikana važna ter je tudi že zagotovljena, naslednji korak pa je zainteresiranje katoliškega sveta v nadškofovo aretacijo; posebno važno je, da se pridobi pozornost katoličanov v demokratičnih deželah.

15-LETNI DEČEK POROČIL 30-LETNO ŽENSKO Z DVEMA OTROKOMA

DETROIT, Mich. — Robert Drew, star 15 let, je v sredo vložil prošnjo pri šolskem odboru v Detroitu, da naj bi se ga opustilo nadaljnega šolanja in se mu izdalo dovoljenje za delo, da bi mogel preživljati svojo 30-letno ženo in njena dva otroka, Owen, star 10 let in Sharon, stara osem let.

Judovsko novo leto

V sredo zvečer so se v židovskih sinagogah vršili svečano-stni obredi v pričakovanju novega leta 5707 po judovskem številu, ki se je pričelo včeraj. S tem dnevom je nastopila 10-dnevna doba samozatajevanja in spokornosti za žude in po njihovi veri na novega leta dan je delo prepovedano, zato so židovske trgovine zaprte ta dan.

"MATI PARTIZANA" NA ODRU SND

Hrvatski dramski zbor "Abrašević" vprizori v nedeljo popoldne ob 3:30 uri na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., dramo iz jugoslovanskega življenja "Mati partizana." Poleg igre se bo podalo zanimiv program s petjem, godbo in narodnimi plesi. Zvečer se razvije plesna veselica, pri kateri bo za ples igral Pete Srnikov orkester. Ves čisti dohodek od priredbe je namenjen v pomoč bolnim sirotam v Jugoslaviji.

AMERIŠKI INFORMACIJSKI URAD V BELGRADU JE ZAPRL VRATA

BELGRAD, 26. septembra. — Ameriški poslanik Patterson je danes izjavil, da se bo urad Ameriške informacijske službe v Belgradu zaprl danes opoldne, ker je jugoslovansko zunanje ministrstvo protestiralo, da se čitalniški prostori rabijo za hujškanje proti jugoslovanski vladi.

Patterson je rekel, da je skrajno osupel nad zahtevu jugoslovanskih oblasti, ker so s tem "ukinile kulturno agencijo ene izmed svojih velikih zaveznic."

Maršal Tito je danes skupini inozemskih dijakov, med katerimi je bilo tudi šest Amerikancev, izjavil, da aretacija škofa Stepinaca nikakor ne pomeni, da katoliški cerkvi v Jugoslaviji preti preganjanje.

OTROCI SO TEŽKO PRIZADETI RADI LOČITVE STARŠEV

V sredo je Clerk of Courts Leonard F. Fuerst podal seznam tožb, ki so vložene na okrajni sodnji v Clevelandu in čakajo rešitve v zadevah ločitve zakoncev.

Leta 1945 je bilo z zakonskimi ločitvami prizadetih 3.948 otrok, ki so izgubili enega ali drugega starša radi ločitve. Od leta 1942 pa je v Cuyahoga okraju bilo tako prizadetih že 12.500 otrok. V tem času je bilo izdanih 2.548 razporek zakoncem brez otrok in 2.045, ki so imeli od enega do štiri otroke.

Eno razporečno dovoljenje je bilo leta 1945 izdano materi s 17 otroci. Lansko leto je bilo samo v Cuyahoga okraju vložnih 7.720 tožb za razporeke in razporeke so bile dovoljene v 4.593 slučajih.

Razume se, da je s tem veliko otrok prizadetih, kar ima tudi vpliv na število mladoletnih prestopkov, ki se obravnavajo na mladinskem sodišču.

ZA OTROŠKO BOLNICO

Prijatelj Tavčarjeve družine je pri podružnici št. 39 SANS daroval za otroško bolnišnico v Sloveniji \$10 namesto venca za umrlo Mrs. Tavčar. Pri podr. št. 48 SANS sta pa darovala Geo. Zorman in John Koss vsak po \$5 za otroško bolnišnico, namesto venca za pokojnega Antona Salamant. Pri društvu Naprej št. 5 SNPJ sta pa darovala tudi za bolnišnico Frank Drobnič iz 1210 E. 60 St. in Jernej Rozanc iz Cleveland Heights, vsak po \$5. Hvala lepa zavednim darovalcem!

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zglasile v četrtek, 19. septembra pri družini Mr. in Mrs. Matt in Mary Sustaršič na 1293 E. 55 St. in pustile zalo hčerko. Mati in novorojenka se nahajata v Glenville bolnišnici in se počutite dobro. Novorojenko bodo klicali na ime Olga. Čestitamo!

SESTANEK PROG. SLOVENK

Nocoj ob 7:30 uri se v Slov. del. domu na Waterloo Rd. vrši važen sestanek krožka št. 1 Prog. Slovenk, in sicer radi šivanja. Katero zanimja, naj pride gotovo nocoj na sestanek.

Truman pravi, da bi odprava OPA kontrole ne zvišala mesnih zalog

Maček se dela nedolžnega

NEW YORK, 24. septembra. — Vladko Maček, bivši vodja Hrvatske seljaške stranke, ki je svoj čas grozil, da bo poklical Hitlerja, da bo napravil red v deželi in dal Hrvatom nezavisnost, je v tukajšnjem razkošnem in dragem hotelu Waldorf-Astoria povedal časnikarjem, da ga je Titova ambasada v Washingtonu po krivici napadla in obdolžila kolaboracije z Italijani. "Resnica je," je trdil Maček, da sem vedno odbijal italijanske ponudbe, da pomagam sestaviti neodvisno hrvatsko državo. Začetkom vojne sem obljubil belgrajski vladi svojo polno podporo.

Maček je tudi modroval, da bi maršal Tito dobil sedaj komaj 15 odstotkov glasov, če bi prišlo do res svobodnih volitev. Kot velika zamejska glava je izrekel mnenje, da je Rusija zdaj prešibka za boj proti zapadnim veselilam. Tako so zapadniki zdaj lahko brez skrbi. Maček že ve

Glede protisovjetskih sil v Jugoslaviji pa je dejal, da bi ne bilo baš pametno ako bi sedaj pričele z revolto — dokler so ruske čete v Avstriji, Ogrski, na Poljskem in v Nemčiji. Torej bo treba čakati, da bodo "šibki" Rusi daleč. — (Glas naroda)

Veterani si sami postavljajo hiše

U. S. Prefab Corp., v Patchogue, N. Y., izdelujejo stanovanjske hiše v kosih, katere tukaj razpečava Josco Corp., na 7982 Lorain Ave., in so odobrene od National Housing Agency in Veterans Administration. Večina hiš je tako zgrajena, da se z vijaki pritrdi skupaj in je solidno zgrajena.

Hiše se dobijo v treh velikostih in stanejo kompletne pri izdelovalcu od \$1.950 naprej. Vsaka hiša se more postaviti s povprečno zmoglostjo veterana v 125 urah. Vstevši parcelo zemlje, napeljava vode in kanalizacije ter drugih naprav bo skupna nabavna cena nekako okrog \$6.000.

Ob tem času je v gradnji že 13 takih domov in do novega leta jih upajo postaviti najmanj 100. Hiša odgovarja v splošnem vsem gradbenim predpisom mest in okrajev v severovzhodnem delu države Ohio.

"GLASBENA MATICA" PRIREDI "MASCOT"

Glasbena Matica se pripravlja z vso vnemo, da bo občinstvo zopet zadovoljila s lepo opereto "Mascot", katero podaja na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave v nedeljo 3. novembra ob sedmih zvečer. Vstopnice so že v prodaji in si jih lahko nabavite pri članih in ali pa v Oražmovi slaščičarni v Slov. nar. domu.

Predsednik zavrnil poziv demokratiških voditeljev; zvrča krivdo na preobitno klanje pred obnovitvijo kontrole

WASHINGTON, 26. septembra — Predsednik Truman je danes definitivno izjavil, da je proti temu, da bi se odpravila kontrola mesnih cen, kakor so apelirali nanj demokratiški voditelji, ki se boje posledic mesnega pomanjkanja pri volitvah v novembru.

Predsednik je rekel, da bi se situacija z odpravo OPA kontrole ne mogla spremeniti, kajti današnji položaj je po njegovem mnenju posledica preobitnega klanja živine v juliju in avgustu, pred obnovo OPA kontrole, ko so prihajale v klavnice ogromne pošiljke živine, katere bi bila drugače ostala na farmah.

Pomanjkanje je začasno, pravi predsednik

Ko je predsednik govoril časnikarjem, je ponovno rekel, da to pot ve, o čem govori, kar je povzročilo gromki smeh med 150 reporterji, katerim se je pridružil tudi Truman sam, ki je očitno imel v mislih Wallace-ovo zadevo.

Predsednik je izrazil mišljenje, da je sedanja mesna situacija začasna in da položaj ni tako resen kot se kriči v javnosti.

Apeliral je na ljudi, naj nekoliko potrpijo ter rekel, da se oni, ki krivijo kontrolo za pomanjkanje, nahajajo v zmoti.

Demokratiški eksekutivni odbor apeliral za akcijo

Truman je s svojo izjavo podprl stališče poljedelskega tajnika Andersona ter prezrl apel 12 članov demokratskega narodnega izvršnega odbora, ki je malo prej soglasno sprejel resolucijo, v kateri se je prosilo administracijo, da kaj ukrene v svrhu izboljšanja mesnega položaja.

Predsednik izvršnega odbora Robert E. Hannegan je sklical sejo vslad pritiska demokratiških kandidatov za kongres, ki se boje, da jim bo obstoječa situacija prinesla poraz pri novembarskih volitvah.

Kongresnik Sabath dolži klavnice za položaj

Demokratiški kongresnik Sabath iz Chicago je poslal Trumanu brzojavko, v kateri je izrazil mnenje, da klavničarji namenoma držijo meso v skladiščih, da bi diskretirali kontrolo cen in povzročili neprimliko administraciji.

Predsednik pa je rekel, da ne verjame, da bi klavničarji to delali v večjem obsegu.

WALLACE BO GOVORIL ZA "IZBRANE DEMOKRATE"

WASHINGTON, 25. sept. — Henry A. Wallace je danes na apel demokratske organizacije obljubil, da se ne bo popolnoma vzdrževal iz jesenske volilne kampanje, temveč nastopil bo na shodih, ako ga povabijo državne ali lokalne demokratske organizacije, in govoril v prilog kandidatom, ki jih smatra vredne podpore.

JESENSKA VESELICA

Društvo Spartans SNPJ priredi jutri večer svojo prvo jesensko veselico v letošnji sezoni in sicer v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Za ples bo igral John Zalokarjev orkester in vabi se občinstvo na obilno udeležbo.

Novi grobovi

ANTONIJA ZNIDARŠIČ

Po kratki bolezni je umrla na svojem domu Antonija Znidaršič, rojena Korošec, stara 50 let. Stanovala je na 5814 Bonnaville Ave. Doma je bila iz Podslavnice pri Cerknici, odkoder je prišla v Cleveland pred 25 leti. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ in društva sv. Ane št. 4 SDZ. Tukaj zapuša soproga Antona, in pet otrok: Anthonya, Stanleya, Marion, Steffie in Sylvestra, ter sestro Mary Posar, v starem kraju pa brata Jožefa. Pogreb se bo vršil v ponedeljek jutraj ob 9. uri iz Zakrjaškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH MRZLIKAR

Danes jutraj ob 1:30 uri je umrl Joseph Mrzlikar, star 65 let. Stanoval je pri hčeri Mrs. Anna Korošec na 15440 Calcutta Ave., pred plinsko katastrofo pa je dolgo let živel na 1025 E. 62 St. Doma je bil iz Vrzdene pri Horjulu. Bil je član društva Carniola Tent št. 1288 TM in društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ. Dolgo let je delal pri American Steel & Wire Co. kot mizar, pozneje pa tudi pri Republic Structural Steel Co. Vslad boleznijo je bil priklenjen v posteljo od prošlega februarja meseca. Žena Helena, doma iz Zumberka na Dolenjskem, je umrla leta 1933, sin Charles je pa bil ubit pri invaziji Norman-dije 3. julija 1944. Tukaj zapuša poleg hčere Mrs. Anna Korošec, sledeče otroke: Mrs. Mary Knafel, Josepha in Mrs. Josephine Carr ter vnuke. Pogreb se bo vršil v ponedeljek jutraj iz pogrebnege zavoda A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

GENEVIEVE ZUPAN

V Glenville bolnišnici je umrla danes jutraj ob 2:25 uri poznana Mrs. Genevieve Zupan, stanujoča na 14110 Hale Ave. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali prihodnjik.

Leteči pošni urad

V sredo popoldne je priletelo prvo poštno letalo United Air Lines družbe in pristalo na mestnem letališču v Daytonu, O. V torek obišče isto letalo mestno letališče v Clevelandu.

Te dni se uvaja nova kontinentalna letalska poštna postrežba, ki bo segala od New Yorka do San Francisco. Pri-stojbina za pismo bo s 1. oktobrom znižana od 8 na 5 centov za vse kraje Zedinjenih držav. Sedaj se prvič v zgodovini pošta sortira v letalu, na isti način kot v železniškem poštnem vagonu, med poletom od mesta do mesta.

NOCOJ ob osmih se vrši velik shod Slovanskega kongresa v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Nastopili bodo delegatje iz Sovjetske unije, Čehoslovakije, Jugoslavije, Poljske, Bolgar-ske, Avstralije in drugih držav.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

HENRY WALLACE O AMERIŠKI ZUNANJI POLITIKI

Henry A. Wallace je 23. julija poslal predsedniku Trumanu pismo, v katerem je obširno obravnaval svoje nazore glede odnosov Zedinjenih držav napram Rusiji. To pismo, ki je prišlo v javnost po šudnih ovinkih šele po vihrji, katero je povzročil Wallace-ov govor v New Yorku, priobčimo v celoti z ozirom na važno pozicijo, ki jo je zavzel bivši trgovski tajnik kot duhovni vodja liberalnih elementov v Zedinjenih državah.

II.

Ti fakti ustvarjajo vtis, da se bodisi (1) pripravljamo, da dobimo vojno, katero smatramo za neizogibno, ali pa (2) da skušamo ustvariti tako premoč sile, da bomo ž njo ustražovali vse ostalo človeštvo. Kako bi to nam izgledalo, ako bi Rusija imela atomsko bombo, ne pa mi; ako bi Rusija imela 10,000-miljske bombnike, ne pa mi, in ako bi imela zrakoplovne baze 1,000 milj od naše obale, mi pa bi jih ne imeli?

Nekateri vojaški možje in ljudje, ki se nazivajo "realiste", pravijo:

"Kaj je narobe s tem, ako skušamo zgraditi premoč sile? Edini način za zaječanje miru je, ako se ta dežela tako dobro oboroži, da se je ne bo nihče drznil napasti. Mi vemo, da Amerika ne bo nikdar začela vojne."

Kar je narobe s to politikom, je enostavno to, da je brez praktične veljave. V svetu atomskih bomb in drugih revolucionarnih orožij, kakor na primer radioaktivnih strupenih plinov in biološkega vojskovanja, je ohranitev miru s premočjo sile postala nemogoča.

Zakaj? Vzroki so jasni.

Prvič, atomsko vojskovanje je ceneno in lahko v primeri s staromodno vojno. V teku nekaj let bo več dežel moglo imeti atomske bombe in druga avtomatična orožja. V primeri s stroški velikih armad in izdelovanjem staromodnih orožij stanejo atomske bombe zelo malo in potrebujejo le majhen del produkcijskih pripomočkov in delovne sile katerega naroda.

Drugič, kar se tiče dobitve zmage v vojni, posedanja več bomb—celo mnogo več bomb—kot pa jih ima druga stran, ni nič več odločilna prednost. Ako bi imel kak drug narod dovolj bomb, da bi z njimi mogel uničiti vsa naša poveljavna mesta in težke industrije, bi nam ne pomagalo dosti, ako bi imeli desetkrat toliko bomb kot bi jih potrebovali, ako bi hoteli njemu povzročiti enako uničenje.

Tretjič in v prvi vrsti, že samo dejstvo, da bo več narodov imelo atomske bombe, bo neizogibno prineslo nevtricitno, s strahom napolnjeno in boja željno psihologijo med vsemi narodi sveta. Atomska vojna ne bo zahtevala obširnih in dolgotrajnih priprav, mobilizacije velikih armad, ali spremembe velikega dela industrij v tovarne za izdelovanje orožja. Na svetu, ki bo oborožen z atomskimi orožji, bo kak incident dovedel do uporabe teh orožij.

Obstoji šola vojaškega mišljenja, ki priznava to dejstva, ki priznava, da kadar bo več narodov posedalo atomske bombe, bo prišlo do vojne, katere bo uničila moderno civilizacijo, in da v taki vojni ne more zmagati noben narod in nobena kombinacija narodov. Ta šola torej priporoča "preprečilno vojno," napad na Rusijo sedaj, predno bo Rusija imela atomske bombe. Ta zamisel pa ni samo nemoralna, temveč tudi glupa. Ako bi poizkusili uničiti vsa poveljavna ruska mesta in njeno težko industrijo, bi mogli uspeti. Toda ena izmed posledic takega napada bi bila, da bi Rdeča armada takoj okupirala vso Evropo. Ali bi bili mi pripravljeni uničiti vsa mesta v Evropi v prizadevanju, da dokončamo, kar smo bili začeli? Ta ideja je tako protivna vsem temeljnim nagonom in načelom ameriškega ljudstva, da bi bila vsaka taka akcija mogoča le, ako bi se doma uveljavila diktatura. Ideja "premoči sile" in zamisel "obrambnega napada" sta torej neizpeljivi. Edina rešitev je ona, katero ste Vi tako modro priporočali in ki tvori temelj moskovske izjave glede atomske energije. Ta rešitev sestoji iz medsebojnega zaupanja med narodi, atomskega razoroženja in učinkovitega sistema za vsiljenje razoroženja.

Toda moskovska izjava, Achesonovo poročilo in ameriški načrt, ki je bil nedavno predložen komisiji Združenih narodov za atomsko energijo, posedajo en usoden defekt. Ta defekt je načrt, kakor se ga splošno pojmuje, za dosego

Ozadje razvoja, ki je dovedel do odstopa tajnika Wallace-a

(Nadaljevanje s 1. strani)

je v tej zadevi celo izdal posebno izjavo.

Vsebinsko govora, katerega Wallace ni imel

Izredno zanimiv je govor, katerega je imel g. Wallace držati o prihodnosti razstave "Mir preko trgovine," katero je priredilo društvo za vzhod in zahod. Govor je bil namenjen za 23. septembra, tako da je radi resignacije odpadel. Toda dana mi je bila prilika, da prečitam osnutek te izjave, ki sicer ni padečena v prvi vrsti zadevam zunanje politike, a je zato jasno povedala, kakšno vlogo bi morala po Wallace-ovem mnenju igrati Amerika na polju gospodarstva v povojnem svetu.

V bistvu bi bil g. Wallace povedal približno naslednje:

"Danes, 13 mesecev po koncu vojne... smo prevzeti z novim težkim strahom. Ako bi nam bilo mogoče, da pridobimo vse narode za skupen in lojalni napor v prid miru in izgraditvi novega in boljšega sveta, katerega moramo postaviti na razvaline starega, bi mogli reči, da smo svojo nalogo zadovoljivo rešili, in razmotili osnovni moralni problem našega stoletja. Treba je, da napravimo mir za vse narode bolj koristen kot vojno..."

Za posojila drugim narodom brez političnih koncesij

"Te naloge ni mogoče izvesti v enem samem zamahu. Toda vse preveč se govori o ideologijah, preveč se razpravlja o prvih dveh svobodah, premalo naporov je, da se izvede tudi vse ono, kar je potrebno, da odpravimo še strah pred pomanjkanjem.

"Ako hočemo doseči to, bomo morali odpreti na široko vsa vrata svetovne trgovine vseh povsod po svetu... Naša vlada mora dati posojila, ki bodo omogočila drugim deželam, da izgrade svoje industrije in uredijo svoje gospodarstvo. Podpirati moramo tudi zasebne investicije ameriškega kapitala v zunanjem svetu.

"So ljudje, ki zahtevajo, da bi morali zahtevati političnih koncesij za svoja posojila. Moje naziranje je, da morajo biti vsa posojila, tako zasebna kot državna, strogo gospodarskega značaja, ter da ne velja mešati vanje političnih pogojev. Ako bomo izboljšali zunaj v svetu gospodarski položaj ljudstev in dežel, bomo dosegli več tudi na političnem polju kot z največjim političnim pritiskom. Splošno gospodarsko sodelovanje ali ozki nacionalizem?"

"Možnost imamo, da pomagamo svetu do blagostanja, ki bo izviralo iz izboljšanja trgovine

mednarodnih sporazumov "v mnogih etapah," v tem, da se od drugih narodov zahteva, da se obvežejo, da ne bodo proučevali vojaške rabe atomske energije in odkrijejo svoje vire uranijuma in thorijuma, med tem ko Zedinjene države obdržijo pravico pridržati tehnično znanje glede atomske energije, dokler ne bo mednarodna kontrola in inspekcijski sistem deloval v naše zadovoljstvo. Z drugimi besedami, mi pravimo Rusom, da ako bodo "pridni," utegnemo nekoč njim in drugim narodom odkriti naše znanje o atomski energiji. Toda nobenega stvarnega merila ni, po katerem bi se določilo, kako naj si pridobijo priznanje take "pridnosti," niti nobenega specifičnega časa, po preteku katerega bi jim zaupali naše znanje.

Ali se je torej čuditi, ako Rusi ne kažejo nobenega navdušenja za naš načrt? Mar bi bili mi navdušeni, ako bi Rusija posedala monopol atomske energije in bi nam rekla, da bo delila svoje znanje z nami v kakem nedoločnem bodočem času, kadar bi se njim zdelo primerno, ako bi se mi sedaj zavezali, da ne bomo poizkusili napraviti bombe, in ako jim bomo dali informacije glede naših tajnih virov uranijuma in thorijuma? Mislim, da bi reagirali prav tako, kakor se nam zdi, da so reagirali Rusi. Radi lepšega bi stavljal protipredloge, naš glavni napor pa bi šel za tem, da bi iznašli bombe, z namenom, da izboljšamo našo pogajevalno pozicijo. To je bistvo ruske pozicije, ki je jasno izraženo v članku, ki ga je priobčila "Pravda" dne 24. junija 1946.

(Dalje prihodnjič)

med narodi. To je naša velika prilika.

"Stojimo na zgodovinskem križpotju. Odločiti moramo, ali bomo hodili po potu vsesplošnega svetovnega sodelovanja ali po stezah gospodarskega nacionalizma... Toda mi Amerikanci smo praktičen narod. Mislim, da bomo pravilno ukrenili, ako bomo le pomislili na ugodnosti, katere nam bo prinesel razvoj svetovne trgovine..."

Angleška zunanja politika in parlament

LONDON, 23. sept., (O.N.A.) Angleški parlament se ima sestati začetkom prihodnjega meseca, in bo v teku tega zasedanja najbrže zahteval obširno debato o zunanji politični vprašanji. Pričakovati je, da bo ta napad najhujši od vseh, kar jih je bilo od osnovanja delavske vlade doslej.

Napad na vlado bo izšel iz levičarskih krogov delavskih poslancev, katere bodo podpirali široki krogi javnosti, katere je prestrašila grožnja novih zapletljajev—o katerih je odkrito govoril bivši trgovski tajnik Henry A. Wallace.

Wallace-ova zadeva ohrablja levičarske elemente

Dočim se v delavski stranki ta napad šele pripravlja, je komunistična stranka že začela svoje delo in je začetkom tega tedna priredila velik obhod skozi London, katerega se je udeležilo približno 25,000 oseb. Na shodu na trgu Trafalgar, ki je sledil, je bila poveljavna zahteva, da se usmeri zunanjo politiko v pravec "miru z Rusijo."

Neoporočeno je, da je zadeva Wallace-a ohrablja tukajšnje vičarske kroge.

Se smatra, da ameriška politika ni ustaljena

Obenem pa je tudi jasno, da je precej uradnih krogov in levičarske kroge.

Do jugoslovanske krize je prevladovalo mnenje, da bo mogoče spremeniti to smer kadar koli potrebno. Zadeva Wallace-a pa je pokazala, da ameriška politika ni ustaljena, vsled česar si šele vladni krogi, da bi postala angleška politika napram Sovjetski uniji neodvisna od Washingtona.

Stvarjen patriotizem! Dejanja, ne besede! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Odmev Wallace-ove zadeve v Parizu

PARIZ, 23. sept. (O.N.A.)—Navzlic temu, da se je vihar, katerega je izzval prepričeval Wallace-om, Trumanom in Byrnes-om nekoliko polegel, je vendar zanimanje za to zadevo še vedno v ospredju javne pozornosti v Parizu.

Jugoslovanski diplomati so se vpraševali, da-li se ne bo rodila v Ameriki tretja politična stranka, ki bi utegnla biti bolj naklonjena trepečim narodom Evrope. Britanski krogi smatrajo, da je poraz g. Wallace-a zmaga onih, ki zagovarjajo čim tesnejše odnose med Anglijo in Ameriko. Francozi se boje, da bo zdaj njihova vloga posredovalca med vzhodom in zahodom postala težja.

Člani poraženih dežel, katerih ne manjka v Parizu, pa kar na glas izražajo svoje pomisleke o trajnosti miru v času, ko veliki zavezniki postajajo drug drugemu čedalje bolj sovražni.

Ugibanja o bodočem razvoju zunanje politike v Washingtonu

WASHINGTON, 23. sept., (O.N.A.)—Navzlic temu, da Wallace ni več v vladi, je vendar precej opazovalcev v Washingtonu naziranj, da utegne priti v bližnji bodočnosti do večjih sprememb v pogledu ameriške zunanje politike.

Splošno se pričakuje, da bodo republikanci močno podprli Byrnesovo smer—"get tough"—a da bodo kljub temu stremeli za nekoliko večjo neodvisnostjo. Wallace-ova zadeva je močno pretresla vodstvo republikanske stranke, ki se boji, da ne bi začela bolj zmerne politike napram Rusiji.

Ni nemogoče, da bo nastala nova slika političnih formacij okrog tega problema—levica in desnica, ter center.

Republikanci bi bili v tem slučaju na desni, na levi pa del demokratov pod vodstvom senatorja Claude Pepperja. Predsednik bi ostal v sredini.

Kratke vesti

SODNA ZAPOVED PREKLICANA: STAVKA SE NADALJUJE

PITTSBURGH, Pa., 27. sept.—Na apel mesta Pittsburgh je bila včeraj sodna injunkcija proti uniji električnih delavcev preklicana in imnijski predsednik je bil izpuščen na prosto.

Uslužbeni cestne železnice, ki so včeraj prenehali z delom, so bili danes zopet na svojih mestih, toda stavka električnih delavcev se nahaja na mrtvi točki.

UMORIL KNJIZNICARKE VSLED "DIVJEGA NAGONA"

BRYAN, O., 26. sept.—James Robert Eagle, 21-letni veteran, ki je priznal umor knjižničarke Emily Abernathy, je v ječi izjavil, da se čuti zelo olajšane, ker je zločin izpovedal, in da je čim izvršil "vsled divjega nagona, katerega ni mogel kontrolirati." Izpovedal je tudi, da ga je ob neki priliki pograbila misel, da bi umoril neko svojo bivšo učiteljico, da pa ni imel nikdar prilike, da bi to izvršil.

ŽELEZNICARJI NAPOVEDUJEJO BOJ NAZADNIAKOM

MIAMI BEACH, Fla., 25. sept.—V tem mestu je sedaj v teku 28. konvencija železničarjev, organiziranih v Brotherhood of Railroad Trainmen, katere predsednik je A. F. Whitney. Na konvenciji je navzočih 1,046 delegatov, ki so se s svojim predsednikom zavezali, napovedati neizprosno boj nazadnjaškim kongresnikom pri jesenskih volitvah.

Predsednik Whitney je dejal:

UREDNIKOVA POŠTA

Zavedni rojaki

v Barbertonu
Barberton, O. — Ker so se tukaj vršile razne stavke več mesecev in se nekatere tudi še vrše, je bila naša naselbina nekoliko pozna, toda ne prepozna, kar se tiče prispevkov za otroško bolnišnico v Sloveniji. Kot vselej pri vsaki dobrodelni akciji so se tudi v tej pokazali naši tukajšnji Slovenci in Slovenke, da imajo čuteče srce do svojega naroda, posebno do mladih sirot v stari domovini.

Tukajšnji dobrostorni rojaki in rojakinje so obiskali vse tukajšnje družine in posameznike za prispevke v ta namen. Uspeh je bil nepričakovano poveljen, kar naj znači tistim, ki še niso sprevideli kaj je resnica in ki slišijo le eno plat zvona in verjamejo le kar jim "ONI" povedo, in nočejo ni slišati o pravi demokraciji v Jugoslaviji. Sledeči je rezultat nabiralcev (nabiralk):

Anton Jakish in Anton Ocep \$49.00; Mrs. Sustaršič in Mrs. Jenny Merkur \$111.00; Louis Arko in Frank Lovrenc \$65.00; Mrs. Josephine Platnar in Mrs. Jenny Okolish \$175.35; John Garbor in Joseph Šega \$43.50; Mrs. Mary Spetich in Mrs. Mary Tancek \$90.50; Mrs. Frances Gradisher in Miss Emilia Beg \$100.25; pri tem je všteta vsota \$25.00, ki jo darovalo društvo sv. Martina št. 44 ABZ. Nabranega v nabiralnik v gostilni društ. Domovina \$28.00; Društvo Srca Marije KSKJ \$50; Preostala blagajna bivšega mladinskega pevskega dr. "Slavčki" \$87.32; Bivše pev. društvo Javornik \$15.00; Mrs. Jenny Podlipec in Andrew Bomback \$231; Pri tem je šteta vsota \$64.00 od bivše mladinske godbe "Jugoslav Republic Band" iz l. 1920—1923.

Za to es je nad dve tretjini bivših članov izreklo in podpisalo listino, kar lahko vidite pri bivši blagajničarki Mrs. Petrich. To v poslanilo onim, ki so zahtevali ali želeli, da bi se polovico te vsote dalo za pobege belogardiste v tuje države. To poročilo ni popolno, ker so nekateri darovalci še darovali pozneje. Upamo pa, da bodo priobčena posamezna imena vseh darovalcev potom SANSa.

A. A. B.

SITALNICA

Slovenska narodna čitalnica, 6417 St. Clair Ave., obdržuje svojo redno mesečno sejo v sredo, 2. oktobra, ob 8 uri zvečer v sobi čitalnice. Na to sejo vabimo vse člane, zastopnike društev, ki čitalnico podpirajo in druge kulturno navdahnjene ljudi v naselbini, ki se za našo čitalnico zanimajo.

Ta seja je zelo važna, ker bo ukrepala o prireditvi 40-letnice čitalnice 10. novembra. Udeležite se v polnem številu, da bomo mogoče dobiti izmed navzočih potrebne moči, katere bo prireditve 40-letnice potrebovala.

Josip Šircel, taj.

AFŽ. V okrašenih sobi je bila kratka slavnost v navzočnosti oskrbovank, predstavnic AFŽ, zastopnika ministrstva, zdravnikov in drugih gostov. Po kratkem govoru sestre voditeljice, so sledili govori o pomenu patronata in predvsem o veliki važnosti Materinskega doma, kjer najdejo mirno in udobno zatočišče socialno ogrožene bodoče matere iz cele Slovenije zadnje dva meseca pred porodom.

Dom vzdržujejo ministrstvo za ljudsko zdravje, tovarišice četrtnega odbora AFŽ pa so s prevzemom obljubile podpirati s prostovoljnimi delom in kmetijskimi pridelki. Med posameznimi govori so Slavčeva, Potokarjeva in Nakrstova občutno recitirale izbrane pesmi.

"Pripravljeni smo trošiti vsako vsoto, da se temeljito pomete z fašistično orientiranimi člani zveznega kongresa."

V par dneh bodo konvenciji predložena imena kandidatov za v kongres, o katerih bo konvencija odločila, kateri so vredni podpore in kateri morajo biti poraženi.

KNJIZNICA V SPECER-RJSKI TRGOVINI

LINCOLN, Neb., 25. septembra.—Lincoln mestna knjižnica je izvedla poseben poizkus na priporočilo knjižničarja Stewart W. Smitha in sicer to, da so nastanili "booketerio" v specerjski trgovini, kjer si kupci jestvin lahko izposodijo še knjigo za čitanje, katere odneso zaeno z nakupljenimi živili in zopet vrnejo, kadar knjige prečitajo, ko gredo nakupovat nove zaloge.

Knjižničar pravi, da je bila te vrste postrežba v prvih treh mesecih letos povsem uspešna in vse knjige so bile pošteno vrnjene.

"NORMANDIE" BO PRODANA ZA STARO ŽELEZO

WASHINGTON, 26. septembra.—Znana francoska luksuzna ladja "Normandie", ki je stala 60 milijonov dolarjev bo prodana za staro železo za vsoto \$161,680, ker to je najvišja ponudba, kar so jih do sedaj prejeli za od rje objeto ladjo, ki je gorela v newyorški luki in se tam pogreznila v Hudsonu pomolu leta 1942. Ponudnik za nakup ladje je Lindsett Inc. iz New Yorka.

Novice iz stare domovine

KULturna PRIREDITEV V ST. JERNEJU

Učiteljski tečajniki iz Brežic so 2. avgusta izvedli kulturno prireditev v Sent Jerneju na Dolenskem. Nastopili so s petjem deklaracijami, raznimi vajami in Potrčevno enodejansko "Izdajalec". Prireditve je lepo uspešal. Program je bil ne le pester, ampak tudi dobro pripravljen. Škromni denarni prispevki, ki so jih dobili ob tej priliki od domačinov, bodo poslali primorskemu delovnemu ljudstvu.

NOV GASILSKI DOM V ISKI LOKI

Prebivalci požgane vasi Iška Loka so na množičnem sestanku sklenili, da si zgradijo nov gasilski dom, ker so prejšnjega skupno z domovi požgali Italijani. Z veseljem se so domačini lotili dela in vsak je doprinesel so svojih močeh. Dom je že dograjen in vaščani so nanj vsi ponosni.

NOVA STROKOVNA KNJIGA O PLOVANJU

Začetkom avgusta je izšla v Zagrebu v nakladi strokovnjaka Darka Prvana knjiga z naslovom "Nova tehnika pletanja". Knjiga je prva in edina plavalna knjiga v Jugoslaviji, v kateri Prvan opisuje svojo novo teorijo hitrega pletanja. S to knjigo je jugoslovanska strokovna literatura mnogo pridobila, ker bodo vsi, ki se bavijo s plavalnim sportom našli v njej vse, kar jim je potrebno, da postanejo dobri plavalci.

RAZTAVA KNJIG V DUBROVNIKU

V Dubrovnik je prispel poseben vagon, v katerem je nasneščena premakljiva knjižnica ministrstva za prosveto Ljudske republike Srbije. V Dubrovniku vlada veliko zanimanje za razstavo, ki si jo je ogledalo že mnogo ljudi. Razstavo spremlja potujoči kino s filmi "Prvomajska parada v Moskvi" in "Obnova Stalingrada".

MATERINSKI DOM NA VICU

Dne 21. julija je v Materinskem domu na Viču slovesno prevzel patronat četrtini odbor

Mlinarjev Janez

Spisal: F. Kočevar

(Nadaljevanje)

V Sovodni je polovica pota med Celjem in Teharji. Ondi sta srečala naša popotnika zane-marjenega berača z divje za-rastlim obrazom, zavitega v raz-capano obleko. Opiral se je na grčavo gorjačo. Kakih šest ko-rakov pred njima se že umakne na stran, kjer ju pričakuje ob-potu. Ponižno potegne klobuk raz glavo ter ju prosi božjega daru, roko z velikim molkom stegujoč proti njima. Janez se-že v žep ter mu vrže nekaj dro-biča v klobuk, rekoč: "Na, pa molči za duše v vicah in za našo srečo!" Ob tej priliki se mu je dozdelo, da je beračev molek prav močno podoban onemu, ki ga je videl sinoči pri laži-meni-hu za pasom. Beli koščen kri-žec, debele jagode, precej gosto nabrane, so bile res skoraj za-les take, kakor sinočnje. Še eno-čast se ozre Janez za beračem in zdelo se mu je, kakor da bi jima le-ta z debelo gorjačo pre-ti-l. Kaj, ko bi bila sinočnji me-nih in današnji berač ena in ista oseba, si misli Janez, Marjetici pa ničesar ne omeni, da bi je ne vznemiril. Pač pa je zadržno sklenil, skrbno paziti na bera-ča, ko bi mu morda v teku dneva še enkrat prišel pred oči.

V celju je Marjetica hitro raznosila mleko po hišah, in predno je bilo končano prvo opravilo, sta bila naša prijate-lja že zopet na Teharjih, kamor je potem prihajalo čedalje več ljudi na božjo pot. Kjer so bo-žjepotniki, ondi tudi beračev ne-manjka in tudi na Teharjih jih je bilo v izobilju. Sedeli in stali so v dolgi vrsti ob potu po ce-tenih hribu in prosili božjih da-rov. Podpirali so pri tem svoje prošnje na jako viden način: Tu je kazal eden grdo rano, da se je studilo človeku mimo gredo-čemu; ondi je imel drugi od bo-žjasti zvite ude, tretji je položil preko ceste svoje berglje, da bi božjepotnike tembolj opozoril nase. Pod lipo v senci je ležal nekdo na vozičku še skoraj na pol mrtev, ki je pa vendar še jako pohlepno stegoval svoje su-

he roke po zemeljskem blagu. Nedaleč od tega je čepela stara baba poleg svoje košare in pre-birala jako pridno jagode zama-zanega lesenega molka. Ona in njena sosedica sta kričali, kar sta le mogli, vsaka je hotela biti glasnejša, da bi dobila več darov. Nekoliko od teh dveh je bilo videti slepega starčka, ki ga je njegova hči vodila za palico in nabirala darov.

Janez je nalašč večkrat pre-gledal dolgo vrsto prosjakov, če ne bi našel onega razmršenca od danes jutraj, toda ves trud je bil zastonj. Družina ga je že željno pričakovala. Janez po-gleda po hiši, ako se ni po noči zgodila kje kaka nerodnost, po-hvali to in graja ono, kakor se spodobi vrlému gospodarju. Končno ukaže družini, naj gre k velikemu opravilu v cerkev, ter določi le enega izmed vseh za varuho, kateremu naroči, na po-hištvo in živino skrbno paziti in imeti vse dobro zaprto zaradi raznovrstnega tujega sveta, ka-terega se danes vse tare po va-si; nikomur se namreč ne da pogledati v notranjost, kakšne-ga duha je. Ko je določil vse to, se je podal za nekoliko časa k počitku. Bil je na vso moč utru-jen. Dolgo mu ni bilo mogoče zaspati in ko se mu končno po-sreči, ga mučijo težke sanje. Janez je kmalu zopet kvišku, se obleče in gre v farno cerkev is-kat tolažbe. Že dolgo ali pa še nikdar ni molil tako pobožno, kakor danes. Precej časa je kle-čal pred velikim oltarjem in se priporočal varstvu Vsega-mo-gočnega. Končno vstane, se pre-križa in gre venkaj. Niti Marje-tice ni pogledal v cerkvi, če-prav je šel mimo klopi, kjer je ona opravljala svojo pobožnost. Iz farne cerkve se poda Janez k Sv. Ani, kjer so se fantje do-govorili, da se snidejo. Tu je bilo še več ljudi kakor doli v vasi, tudi iz Celja je dospelo mnogo božjepotnikov semkaj. Razne družbe so se razprostrle posedši po zeleni travi, gizza-linsko opravljeni gospodiči so se klanjali našopirjenkam. Ce-

ljankam, kakor bi bili ob pamet. Kako so se od teh razločevali priprosti šentjurci, ki so ne da-leč od Celjanov lepotali svo-jim izvoljenim. Res, da niso zna-li gosposki govoriti in ne kva-siti neslanosti, toda obnašali so se modro in moško. Marsikak Janez se je sprehajal s svojo Miciko med obilnoštevlinimi kramarji, kjer sta si ogledala razno blago, poželjivim očesom razpostavljeno na ogled. Še ne popolnoma dorasla mladina se je potikala najrajši okoli medi-čarjev. Pod lipama so se zbrali domačini; ondi je imela tudi Martinaška svoje ognjišče, kjer se je neprestano vrtela, kakor bi bila na škripeh. Sedaj je se-gla semkaj, sedaj tjakaj, kmalu zopet ondi kako reč pokrila. Marjetica ji je po svoji moči vr-lo pomagala, in čeprav je stal Janez poleg nje, vendar ni ne juhe zasolila, ne pečenke zasmo-dila. Dvakrat ga je že nagovori-la, pa še niti enega odgovora ni spravila iz njega. Silno zamiš-ljen je gledal v vrelo juho, ka-ko je gnala valove v velikem loncu. "Janez!" ga nagovori Marjetica že tretjič, — "ali da-neš nič ne slišiš? Ali sem te morda razžalila, da mi niti od-govora ne daš!"

"Godi se mi, kakor ujetniku, ki čaka na svojo obsodbo."

"Kaj pa že zopet blodiš? Moj Bog, kaj pa naj storim, da ti preženem muhe, ki ti rojijo po glavi? Ako ni drugega vzroka, kakor ta, ki si mi ga zjutraj na poti razodel, bi moral pač biti vesel, da ti je določena ta čast."

2 čedni opremljeni sobi

se odda v najem poštenima fan-toma. Za naslov se poizve v ura-du tega lista. Nahajati se blizu transportacije.

Prodaja se

10 akrov dobre zemlje na Miner Rd. Sadno drevje, 3 akre gozda, tlakovana cesta. Za pojasnila se zglasite na 1398 Larchmont Rd. ali pokličite IV 1091.

Hiša naprodaj

Za takojšnji prevzem

Krasna hiša s 6 sobami na Rech-er Ave., od E. 200 St. v Euclidu. V izvrstnem stanju; 2 garaži. Cena \$11,700. Pokličite KE 2411

SVETEK

FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel. IVanhoa 2016

Bolniški avto na razpolago

GROZDJE ZA MOŠT — 1946 SEZONA

Vaš starodavni prodajalec vam bo postregel letos iz novega pokritega, dobro razsvetljenega skladišča na E. 37th St. in Woodland Ave. Čakajte za naznanilo o prihodu.

JUICE GRAPE DEALERS OF CLEVELAND

FRANK STRUMBLY

Stavbeni kontraktor

HIGHLAND RD. — HIGHLAND HEIGHTS

Tel.: Hillcrest 225 W 5

Gradimo za veterane nove hiše, pod \$10,000 vrednosti. Prenovimo in popravimo stare hiše. Cene so zmerne, delo prvovrstno in zadovoljivo. Preskrbimo posojila za veterane, ki si želijo zgra-diti svoj lastni dom.

V tem trenutku prišepa tisti berač k ognjišču, katerega sta naša znanca srečala zjutraj pri Sovodni in ponižno poprosi Mar-jetico, naj mu da kaj vbogajme, ker je lačen. Tri dni baje že ni imel v želodcu tople žlice. Jan-vez ga ostro pogleda in berač povese oči. To je bilo zadosti in je Janeza popolnoma prepričalo, da današnji berač ni nihče dru-gi kakor snočnji ogleduh v me-niški halji. Jeza ga zgrabi, da prebledi. Že ga je hotel zgrabi-ti, kar pride Šimkov Tone z dru-gimi fanti.

"Dobro došli, da ste mi zdra-vi in dobre volje!" pozdravi Ja-nez došle fante.

"Saj sem vam pravil, da ga go-tovo najdemo tukaj," vzklik-ne Tone. "Pozdravljen Janez! "Marjetica ti nam pa prinesi bokal vina in kopuna nam na-režji, saj brez tega tako ni živ-jenja. Fantje, sedimo!"

Fantje sedejo okoli ondi sto-ječe mize. Marjetica jim pa do-naša vrč za vrčem sladkega vi-na. Pesem za pesmijo, zdravica za zdravico se je jela vrstiti. Berač, na kraju mize sedeč, po-

živja svojo juho, kakor da bi ga fantovsko veseljenje nič ne bri-galo. Ko je pojedel, podpre si glavo z roko ter se potuhne, ka-kor bi dremal, pri vsem tem je pa jako pazil na vsak dihljaj, ki se je temu ali onemu dvignil iz prsi. Še manj mu je ušla kaka beseda. Janez je Tonetu vse po-vedal, kar se mu je dozdevalo o beraču, na kar reče Tone, kakor nalašč bolj na glas: "Kaj ne, Janez, to je bila sinoči lepa ko-medija pri mlinu!" Berač to ču-vši, počasi dvigne glavo in se dela, kakor bi se bil šele zdra-mil, vstane in hoče oditi ali v tem trenutku pa ga že zgrabi od zadaj Janezova roka. Berač se nerodno obrne in — brada mu odpade. Janez ga zasučje proti solncu in vzklikne: "Da, da, ni-sem se motil, si že pravi. Ali si pozabil, kaj sem ti svetoval sino-či, da se namreč varuj naših pe-sti, če ti je ljuba zdrava koža?" Kdo ve, kaj bi bili fantje nare-dili z beračem ogleduhom, ko bi se ne bil v tem trenutku iz vasi zaslislal rog v znamenje, da se bo pričela volitev načelnika. (Dalje prihodnjič)

LUDWIG'S BARN

ima vsak petek in soboto dobro godbo za ples
Prvovrstna zabava — vsakovrstna okrepčila

LUDWIG'S NITE CLUB

20160 Lindberg Ave., Euclid, Ohio

USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnico vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088
Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

WATERLOO HI-SPEED SERVICE

SLOVENSKA POSTAJA

MODERNA NAPRAVA ZA MAZANJE
AVTOMOBILOV

Umijemo in sčistimo avte—popravimo generatorje, starterje, voltage regulatorje, carburetorje in izvršimo splošna popravila, ki zagotovijo, da bo vaš avto dobro deloval.

Se priporočamo za naklonjenost
FRANK J. FORTUNA in JOHNNY VADNAL, lasti.
E. 152nd in WATERLOO ROAD

SEDAJ SMO PRIPRAVLJENI

POPRAVITI

VSE ELEKTRIČNE PREDMETE

NAMREČ...

radio aparate — pralne stroje
čistilce — likalnike in druge aparate

★

V zalogi imamo za takojšnjo dostavo

GRAND — MAGIC CHEF — TAPPAN IN
ROPER PECL RADIO TUBE IN CISTILCE
PREPROG. ROYAL. UNIVERSAL IN
G. E. IZDELKA

ANTON DOLGAN

15617 Waterloo Rd. IV 1299

PRVOVRSTNA PERUTNINA
IN SVEŽA JAJCA
Perutnino sčistimo in jo nase-kamo

PETER'S POULTRY

3649 East 116th St. — LO 9092

GEO. PANCHUR & SINOVI
16603 WATERLOO RD. KE 2146

Trgovina s stenskim papirjem, NU-Enamel barvami, čopiči, potreb-sčinami za papiranje, čiščenje po-dov, itd. Papiramo in barvamo so-be znotraj.

Prodaja se

zidano poslopje s 4 stanovanji; 4 fornezi na plin; blizu St. Clair Ave. in E. 115 St. Dober doho-dek. Zglasite se pri

TISOVEC REALTY
1366 Marquette Rd., EN 4936

NAPRODAJ JE

D-1 in D-2 licenca s poslopljem na zelo prometnem kraju na glavni cesti in v slovenski naselbini. Hitremu kupcu se prodaja zelo poceni. Za nadaljna pojasnila pokličite

Clifton Realty

Boulevard 0911

POZOR, GROCERISTI IN
PRODAJALCI SADJA

Prenesite imeti zgubo na vašemu sadju in zelenjavi! Super-Cold shram-be za zelenjavo so sedaj na razpolo-go. Super-Cold shrambe za zelenjavo so prezačene in natančno refrigerirane na pravo temperaturo. Mi tudi imamo Super-Cold najnovije velike hladil-nike in nov način aluminijevih podlog v vseh merah. Faktično vam lahko po-strežemo z vsem, kar potrebujete se-daj, toda priti morate hitro, ali pa nas pokličite, in nudili vam bomo naj-boljšo posrežbo mogoče. Ko imate Super-Cold, imate najfinjšo, ker mi nimamo nikakršnega tekmeča, ko se gre za kakovost.

Super-Cold Ohio Co., Inc.
727 BOLIVAR ROAD
Cleveland 15, Ohio CHerry 3316-3317

IMMEDIATE

APPRAISAL AND
QUICK ACTION
ON

FIRST MORTGAGE
LOANS

Ženske in moški

Izkušnja ni potrebna
Izvrstne delovne razmere;
dobra plača od ure. Stalno.

The Enamel Products
Co.

Vogal Eddy Rd. & Taft
severno od St. Clair Ave.

ZA PREKLADANJE

TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.
E. 9th & Broadway

Al's Radio & Electric Service

1011 East 64th Street
Albin Zbancnik, lastnik

Popravljamo radio aparate in električne predmete
Prvovrstno delo in točna postrežba

Mesec september je najboljši za sajenje stalnih cvetlic. Do-bili smo veliko izbiro vsako-vrstnih cvetličnih korenin, ka-tere ostanejo v zemlji skozi leto; tudi lepe prave nagelne imamo.

F. Jelerčič

Cvetličarna

15302 Waterloo Rd., IV 0195

Punch Press operatorice

Inšpektorice

Tovarniške delavke

1. in 2. šift

Dobra plača od ure in komada

Stalno delo s to 60 let staro družbo

Izborne delovne razmere

Bishop & Babcock

Mfg. Co.

1285 EAST 49 ST.

ALI HOČETE STALNO DELO?

FERRO ima največje število zaostalih naročil od svojih odje-malcev v vsej svoji zgodovini.

To pomeni, da imamo službe za

DOBRE MOŽE,

ki hočejo stalno delo po

DOBRI PLAČI.

Vas bomo naučili, da lahko hitro producirate.

5-dnevni tednik

VISOKA PLAČA OD URE

DOBRE DELOVNE RAZMERE

Uposljevalni urad je odprt od ponedeljka do petka od 8.30 zj. do 4.30 zv.

Vprašajte za Mr. Frank

Ferro Machine and

Foundry Co.

3155 East 66th St.

POMOČNICE ZA

URADNIŠKI

LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 35 let se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

Dram. zbor "Abrašević"

vabi na dramo iz jugoslovanskega življenja "Mati partizana," in program s petjem in plesi v NED. 29. SEPT., ob 3:30 uri pop. v Slov. nar. domu na St. Clair. Zvečer ples—Igra Pete Srnick orkester. Vstopnina 75c v predprodaji; pri blagajni 85c; samo k plesu 60c

VABILO NA

PLES

kateraga priredi

ODBOR ZA VOJAKE

V NEDELJO, 29. SEPTEMBRA OB 8. ZV.

v Slov. del. domu na Waterloo Road
IGRA VADNALOV ORKESTER. — Vstopnina 65c

Norwood Community News

J. F. Fifolt

At the request of the Norwood Community Council, the staff of the City Planning Commission prepared in 1945 a plan for modernizing the zoning of nearly all of Ward 23. Large maps of the proposed zoning changes were shown in several places in the Ward and the Norwood Community Council later approved the plan.

Early in 1946 two ordinances were introduced by Councilman Edward J. Kovacic to change the zoning ordinance in accordance with that plan — one ordinance is for the area west of E. 71st St. and one for the area east of E. 71st. These ordinances are now before the City Planning Commission for study and recommendation to the City Council.

The first public hearing was held at the Slovene National Home, E. 65th St. Clair on Sept. 24th for property owners interested in the zoning changes proposed for the area west of E. 71st. The City Planning Commission held this meeting in order

to hear what the property owners had to say about these changes. Anyone that wished to make a statement for or against the proposed changes had their say.

A fairly large group of interested land owners were at hand to listen to Councilman Kovacic and Mr. Howard and his staff and members of the Zoning Board.

It was the unanimous opinion of everyone present that the changes will be beneficial and that no time should be lost in pushing the ordinances thru to completion. The first step is now finished.

Mr. John Howard is going to make some minor changes on the map and we intend to have it displayed in the neighborhood at an early date.

Approximately thirty (30) new members joined the Norwood Community Council, Part of the loan which the Council made to Mr. Majer and his group on E. 64th to purchase a building threatening to become a potential nuisance, was repaid.

NEWEST ARMY EQUIPMENT TO BE SHOWN AT NATIONAL AIRCRAFT SHOW IN CLEVELAND, NOVEMBER 15-24

In a setting such as this the Army Air Forces will display its newest fighting planes at the First Annual National Aircraft Show in Cleveland, Nov. 15-24. Before a mural backdrop depicting the history of Army aviation, guided missiles, pilotless aircraft, electronic and air medicine developments and many other war and post-war wonders will be shown. The Show itself marks a departure in aviation in that it will demonstrate, by the

use of theme centers in each of the exposition's seven categories, the utility of aviation. The other categories are Personnel Aircraft, Helicopter, Air Transport, Engines — Accessories — Suppliers, Specialized — Educational — Scientific, and Naval Aviation. The Show, which will be operated on a non-profit basis, is sponsored by the Aircraft Industries Association of America, to prove that Air Power Is Peace Power.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
HENDERSON 5311-12

ENGLISH SECTION

SEPT. 27, 1946

Euclid Vets Club News

Hear Ye! Hear Ye! Another of our good-time dances has been scheduled take to place on Saturday night, October 5th, and I am using voice, fountain pen, and this column to inform everyone. Be sure that in turn, you let all your pals and buddies know, so they won't be disappointed at missing this affair. The popular Vic Intihar and his orchestra will play from 8:00 p. m. till the usual ???

Last week-end, Joe Sustarsic celebrated a birthday, this one being exceptional, making Joe 30 years young. Really, Joe, life doesn't begin till 40, so console yourself.

Beginning tonight, and every Friday thereafter, Lud's Barn on Lindberg Ave., will feature music for dancing.

When passing the Slovene Home on St. Clair Avenue any Thursday evening, one can hear the Zarja singing club practicing for their annual performance on Thanksgiving Day, when they will give excerpts from the opera "The Bartered Bride".

I guess I've given you enough dates for this week so with regards.

—Frank E. Cecelic

IN CALIFORNIA

Miss Lillian E. Merhar, daughter of Mr. and Mrs. Louis Merhar, 469 East 149th Street, is leaving for California by plane this evening at 6:30. While there she will spend her time vacationing with friends in Los Angeles, Hollywood, Corona, Riverside, Laguna Beach, and San Francisco.

BIRTH

Announcing the birth of a baby boy, their first born, are Mr. and Mrs. Joseph Bradac, 17822 Dillewood Road. Mother is the secretary of Circle No. 7 Progressive Slovene Women of America.

Congratulations!

Eddie Haba's Orchestra
now available
For Dances and Weddings
Phone: KENmore 5936
1131 E. 177 St.

SPARTANS' DANCE

Tomorrow, Saturday, September 28th, Lodge Spartans are sponsoring their Fall Dance at the Slovene National Home Auditorium, 6417 St. Clair Avenue. Music will be furnished by John Zalokar and his Orchestra. Dancing will begin at 8 p. m. and last till ???

Everyone is cordially invited to attend. The usual refreshments will be served.

WEDDING BELLS

On Saturday, September 21st, Miss Mary Markusic, daughter of Mr. Louis Markusic of 893 East 137th Street, became the bride of Mr. Anthony F. Opeka, son of Mr. and Mrs. Anton Opeka, 19026 Locherie Avenue. The wedding ceremony was performed in St. Paul Church, East 40th Street. A reception for friends and relatives was held at Kuncic Hall.

Last Saturday, Miss Marian Angovar, daughter of Mr. and Mrs. Frank Angovar, 1361 East 43rd Street, and Mr. Stanley F. Majer, son of Mr. and Mrs. Frank Majer, 6732 Edna Avenue, were married at Immaculate Conception Church. Congratulations!

Tomorrow Miss Alberta T. Somrak, daughter of Mr. and Mrs. Anthony Somrak, 1210 East 169th Street, will become the bride of Mr. Anthony Jarc of 19200 Ormiston Avenue. The wedding ceremony will be performed in St. Mary's Church, Holmes Avenue.

MEETING TONITE

The Slovene Democratic Club of Ward 32 will meet this evening at 8:00, in the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd. All members are urged to attend, due to preparations for the elections in November.

DANCE

The Frances Susel Cadets are sponsoring a dance at the Slovene Home, Holmes Avenue, tomorrow September 28th. The Polkateers will furnish the music.

JOS. H. PERPAR
invites you to try his
SUPER SERVICE
at 6619 St. Clair Ave.
MOBILGAS — MOBILE OIL
MOBILUBRICATION

Open under new management
Cheli's Waterloo Cafe
16017 Waterloo Rd.
Beer — Wine — Fish Frys on
Fridays
Frank Celigoy, owner

HERMAN'S
TEXACO SERVICE
920 EAST 185th STREET
Generators, Starters, Voltage Regulators, Carburetors and
TUNE-UP SERVICE
IV 9568

BUY NOW AND SAVE MONEY
FLOOR FURNACE \$63.25
Gas, oil and electric heaters.
Deep Freeze, Table, Auto, Console
radios and combinations.

Gas and electric automatic Water Heaters, Electric Ironers, Toasters, Hoover, Royal, Eureka, G. E., Premier and Apex Vacuum Cleaners, Ranges, etc.

Small down payment—balance on easy payments to suit you.

NORTHEAST SALES & APPLIANCE
819 East 185th Street
JERRY BOHINC, Prop.
Store open every evening until 9; Wednesdays until 1:00 p. m.

Telenews Theatre

A technicolor visit to the most interesting islands off the southern tip of the Malay Peninsula is revealed in "Down Singapore Way", headlining the new program at the Telenews Theater this week.

On-the-spot newsreels show the havoc caused by the Newfoundland air tragedy. Eighteen survivors are flown out by helicopter. Tragic films of the aftermath of one the air's most disastrous crashes.

Highlights of the cabinet crisis in which Henry Wallace was asked to resign by President Truman, headlines the news from here at home. Summoned to the White House to confer on his recent Madison Square Garden speech urging a more yielding policy toward Russia, the secretary of Commerce makes statement that, for the time being, he will maintain silence.

Latest footballs highlights of the week-end games will be shown.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths.
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

MISSES AND LADIES...

For Fine Winter Cloth Coats, Suits and FUR COATS direct from Cleveland factories on Will-Call and at lowest prices in Cleveland call **BENNO B. LEUSTIG**
1034 ADDISON ROAD
ENDicott 3426

Next to the assistance you can give your dear ones across, delight them with a photograph of yourself and family.
FOR APPOINTMENT CALL—
BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. — Tel. EN 0670

PRIJATEL RADIO AND APPLIANCE SERVICE

RADIOS, WASHERS, SWEEPERS, etc.
We Are as Close as Your Nearest Phone

2 to 10 p. m. 1142 E. 66th St. 2 to 10 p. m.
EX 2680 We fully guarantee our services EX 3985

CONSTRUCTION LOANS STRAIGHT BANK LOANS FHA LOANS G I LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans
APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5670

STYLISH...DEPENDABLE
ELECTRONICALLY TIMED...
yet all America can afford
THE 7-JEWEL
AMERICAN MADE
Guilford

Streamlined design with chrome finish—proof case—top, stainless steel back and leather strap—
\$11.50 plus Fed. Tax

Windsome, modern design with case-top in the rich color of natural gold, stainless steel back and leather strap—
\$13.50 plus Fed. Tax

Smart, streamlined design with case-top in the rich color of natural gold, stainless steel back and handsome expansion bracelet to match—
\$19.95 plus Fed. Tax

The Guilford is a sturdy reliable timepiece. Its war-tested war-improved movement features the exclusive, patented "Compensator Spring." It is electronically timed... made with 129 years of "know-how." HERE IS THE GREATEST WATCH VALUE IN AMERICA TODAY, BAR NONE!

Guilford Guarantee

If your Guilford Watch fails to render satisfactory service, as a result of mechanical defect, during the first 90 days you own it, the watch will be repaired without charge, provided you mail the watch to the Guilford Watch Service Department, Guilford, Conn., prepaid with 25 cents enclosed to cover

handling and postage for return. If your watch is damaged as a result of misuse or accident, the movement will be repaired for \$1.00, regardless of damage; the case will be repaired for \$2.00, regardless of damage; if both movement and case are damaged, they will be repaired for \$3.00.

FRANK CERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Avenue

MUSIC BY
JOHN ZALOKAR AND ORCHESTRA
ADMISSION 75c, tax included
Dancing 8 p. m. —

SPARTANS' FALL DANCE

SATURDAY, SEPTEMBER 28, 1946
Slovene Nat'l Home, 6417 St. Clair Ave.